

un viitor artist: formarea în profesiune. Un minispectacol admirabil prin vitalitate, la care au participat și alte școli de teatru, a evidențiat grupul condus de prof. Gelu Colceag. El a stîrnit interesul invitaților pentru metodologia școlii românești, care pune la temelie să „principiul totalității umane indivizibile, diverse și contradictorii”, cum sublinia, în remarcabila sa prelegere, prof. Ion Cojar. Excepțional a fost și Atelierul Institutului din Budapesta, cu scene din Platonov, în distribuții și concepții diferite, un studiu psihologic al situațiilor și caracterelor, revelator nu numai pentru talentul elevilor, dar și pentru harul pedagogic al profesorului, regizorul Horvai István. De o atenție specială s-a bucurat, de asemenea, programul Institutului de Actorie din Londra, coordonat de Philip Peacock și Christine Kimberly. În secvențele teatrale din Shakespeare și din perioada Restaurației a impresionat grija acordată capacității creative a studentului de a stăpîni forța de comunicare a cuvîntului. Experiințe de interes limitat, răspunzînd exigențelor unor exerciții de clasă, au oferit profesorii Sergiu Pop și Kovács Levente de la Academia din Tîrgu Mureș. O demonstrație neconvingătoare, cu unele confuzii și neclarități în opțiunea pentru o metodă combinată între Brecht și Meyerhold, a propus regizorul Tino Geirun. Exemple neconcludente, sub raport pedagogic, pentru o manifestare de asemenea anvergură au figurat în Atelierele școlilor de la Chișinău și de la Moscova.

„Prima întîlnire...” s-a impus nu numai prin nivelul elevat al programului artistic, dar și prin cadrul organizatoric. Directorul manifestării, Vlad Rădescu, dovedind calități manageriale, a știut să-și formeze o echipă eficientă și activă din care au făcut parte, alături de oameni experimentați ai teatrului (Alina Cadariu, Zeno Fodor, Maria Morar, Kiss Éva), și un grup de studenți de la Secția de Teatologie (anul I-II) a Academiei de Teatru și Film din București.

Afișul realizat de graficianul Ștefan Popa (Popas), vemişajul expoziției de caricaturi a cunoscutului artist, materialele informative, publicația festivalului, conferințele de presă, colocvile au întregit atmosfera culturală a acestei întîlniri, care s-a impus încă de la debut ca un punct de interes major în mișcarea teatrală românească.

■ LUDMILA PATLANJOGLU

Prof. univ. Mircea Albulescu,
ministru-secretar de Stat în Ministerul Culturii:

Mă bucur că sîntem acum, aici, la **Prima întîlnire a școlilor și academiilor europene de teatru**. Poate mai tîrziu vom depăși granițele europene, dar se pare că trebuie să ținem seama de o anumită particularitate a artei europene în genere, unde diversitatea este semnul fundamental. Iar oamenii de teatru din Europa se adună pentru a se cunoaște și pentru ca apoi, fiecare în lăcașul său, unde oficiază zilnic religia teatrului, să învîngă prin ideea originală, prin modalitățile personale care se vor exprima în arta sa. Prezența a șapte capitale europene ne onorează, iar organizatorii pot fi mîndri că însămințează dragostea pentru cea mai veche indeletnicire artistică.

Prof. univ. Veniamin Apostol, rectorul Institutului de Artă din Republica Moldova:

Școala de teatru din Chișinău este destul de tînără, mereu aflată în experimente. Însăși participarea Institutului nostru la această prestigioasă întîlnire a școlilor de teatru va însemna mult pentru noi.

Prof. univ. Ion Cojar, șeful Catedrei Arta Actorului de la Academia de Teatru și Film din București:

Pentru noi actul scenic al actorului este, în același timp, spontaneitate și elaborare, încorporînd simțirea și rațiunea, e și

autenticitate, și artificiu, și adevăr obiectiv, și ficțiune, pentru că omul și toate creațiile lui sînt, în același timp, și natură, și cultură. Principiul fundamental pe care se întemeiază sistemul nostru de formare a actorului derivă din convingerea că arta actorului este în primul rînd un mod de a **gîndi**, un mecanism logic specific. Abia în ordine secundară este un mod de a **face**.

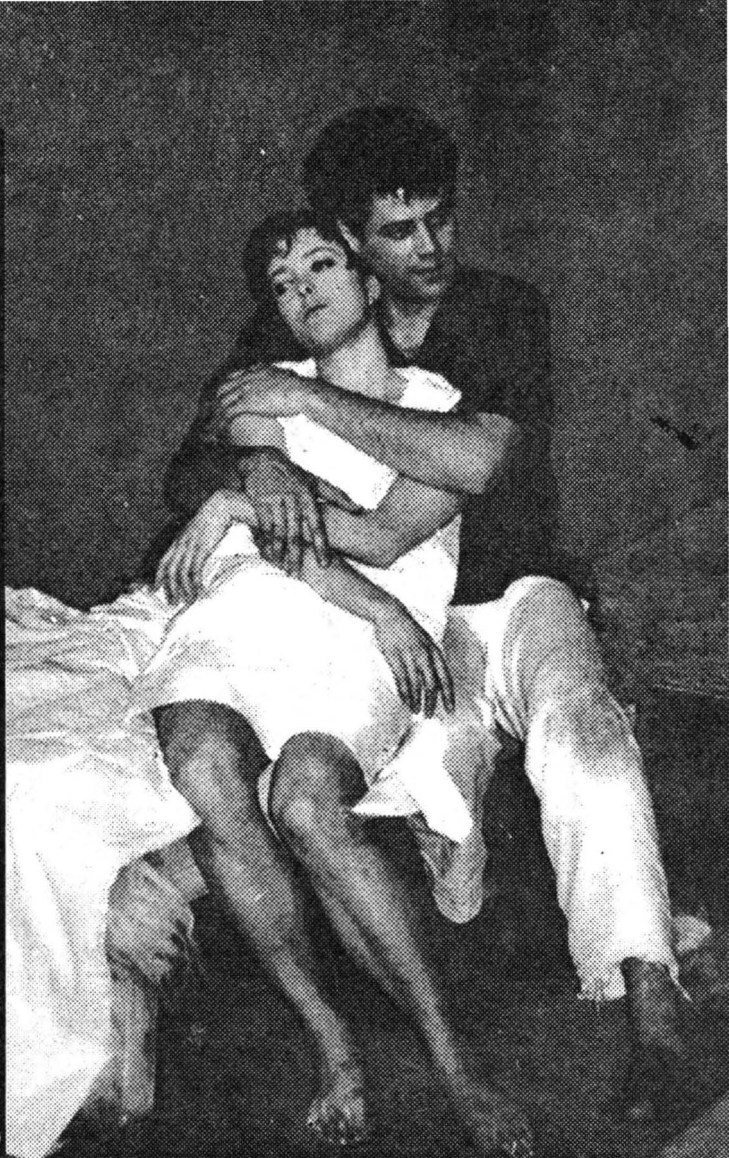
Conf. univ. Gelu Colceag,
decanul Facultății de Teatru A. T. F.:

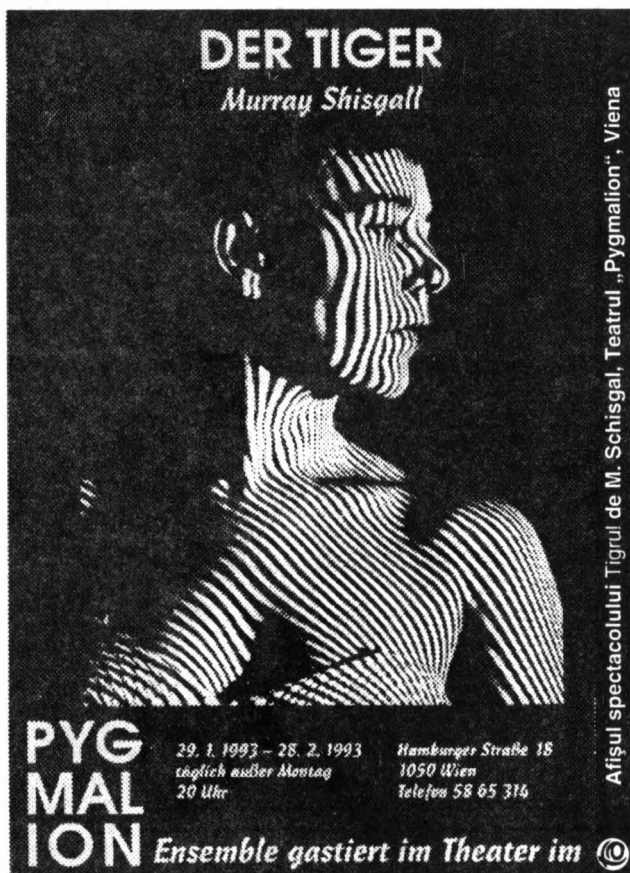
Am fost impresionat de calitatea excepțională a celor doi directori ai Teatrului Național din Tîrgu Mureș, Mihai Gîngulescu și Vlad Rădescu, care au avut **ideea** și care au organizat aproape fără cusur această întîlnire; am fost interesat de schimbul de opinii și metode, concretizat în atelierele de lucru, izbîndă categorică a manifestării; am fost contrariat de unele reprezentații (modeste) care, sper, au însemnat pentru școlile de teatru respective doar accidente; am să fiu încîntat dacă voi putea participa la cea de-a doua ediție, la organizarea căreia sper să contribuim și noi, Facultatea de Teatru din A. T. F.

Prof. univ. Călin Florian, rectorul Academiei de Artă Teatrală din Tîrgu Mureș:

Spectacolele interesante, demonstrațiile de metodă din cadrul atelierelor, colocvile spontane, incitante din punct de vedere profesional, atestă importanța acestei întîlniri. O experiență

Delict în insula Capreilor de U. Betti, la secția maghiară a Academiei de Teatru din Tîrgu Mureș

extrem de benefică pentru profesorii și studenții Academiei noastre. Cred că vor exista și înțelepciunea, și dispoziția, și condițiile ca aceste „Întâlniri...” să continue, ca să nu rămânem doar cu amintirea, oricât ar fi ea de emoționantă și de prețioasă.

Țino Geirun, regizor, directorul Școlii de teatru „Pygmalion” din Viena:

Toată povestea a început într-o noapte cu lună, la Viena, când m-am întâlnit cu Vlad Rădescu; discuțiile noastre au alunecat, cum era firesc, spre teatru. Am avut atunci un schimb de idei deosebit de interesant, fiecare având o opțiune teatrală proprie. Atunci ne-am gândit că acest dialog ar fi mai pasionant dacă s-ar produce nu între două persoane, ci între două școli de teatru, cu profiluri diferite. Din confruntarea opiniilor, a argumentelor practice și teoretice se poate naște o nouă metodă. S-a născut astfel ideea organizării unui festival, a unei întâlniri preocupate de „bucătăria” profesiei și care să pună în dialog nemijlocit diferite metode pedagogice. Scopul cred că a fost atins. Dialogul pe care l-am dorit inițial a relativizat metodele noastre de formare a actorului, le-a pus sub semnul întrebării sau, din contră, ne-a cimentat convingerile.

Mihai Gingulescu, director general al Teatrului Național din Tîrgu Mureș:

Ideea acestui festival s-a născut din nevoia de a face ceva, de a vitaliza fenomenul cultural românesc, iar faptul că el există e lucrul cel mai important. Noi credem că între teatru de școală și cel profesionist nu există diferențe majore, de substanță.

Prof. univ. Grigore Gonța, Academia de Teatru și Film din București:

M-a interesat în primul rând metoda, exercițiul, și mai puțin aspectele finite, evenimentele teatrale. La sfârșit am senzația că a trecut o perioadă lungă, că am văzut mult și în același timp foarte puțin. Am avut ocazia să urmăresc șase școli cu metode de predare diferite. Dacă aș fi vrut să fac un teatru tânăr, puteam, cu studenții-actori veniți aici, să înființez 4-5 teatre. A fost o întâlnire adevărată, am fost, timp de o săptămână, o familie cu copii buni. Au fost emoționante momentele când în ateliere au lucrat împreună studenți din diferite țări. Cred că la ediția viitoare ar fi interesant să se realizeze un spectacol, în care fiecare să se exprime în limba lui.

„Prima întâlnire...” a fost o experiență, un schimb de informații și o predare de ștafetă. Am împrumutat, am luat unii de la alții, fără drepturi de autor.

Prof. univ. Horvai István, Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică din Budapesta:

E important, în drumul spre perfecțiune, să-ți păstrezi propria metodă de lucru, dar ea trebuie mereu îmbogățită și acest lucru nu se poate face decît prin confruntare, cunoaștere, dialog, schimb de experiență. Manifestarea de la Tîrgu Mureș ne-a oferit un program divers, care ne-a permis fiecăruia să verificăm unde ne aflăm cu propria pedagogie și măiestrie artistică. La Budapesta se practică multe tipuri de teatru. Pedagogia noastră este eclectică, un eclecism în care studenții pot apela la orice metode, dar în limitele esteticului. La Tîrgu Mureș am prezentat pentru prima dată *Carmina Burana*, un studiu de clasă al studenților anului II, și cele aproape 18 minute de aplauze, primirea entuziastă a specialiștilor ne-au adus noi certitudini în ceea ce privește justetea metodei noastre pedagogice.

Am vizionat multe spectacole și ateliere interesante. Am apreciat în mod deosebit reprezentația cu *Bertoldo la Curte*, profesionalismul unor studenți din anul IV regie, care știu să conducă atât de sigur trupa și să construiască o lectură scenică revelatoare. Această montare armonioasă, vivace, elegantă ne-a amintit de spectacolul lui Liviu Ciulei cu *Leonce și Lena*. Instructiv a fost pentru noi și atelierul condus de profesorii Ion Cojar și Gelu Colceag. Teatrul românesc practic o vizualitate plastică, este spiritual, nu se pierde în amănunte, merge direct la esență, îl face pe studentul-actor să participe cu plăcere și bucurie la acțiunea scenică.

Prof. Christine Kimberly, Institutul de Actorie din Londra:

Eu cred că această întâlnire este o idee minunată, am fost foarte impresionată de modul în care a fost organizată și de ospitalitatea pe care am găsit-o. M-am simțit foarte mișcată de ceea ce am trăit aici, eu și studenții noștri. A fost o experiență deosebită, care ne-a îmbogățit. Am învățat așa de multe încît abia aștept să ajung la Londra și să împărtășesc elevilor și colegilor noștri ceea ce am văzut la Tîrgu Mureș. Avem atât de puțin timp să ne explorăm propria noastră artă! Această întâlnire profesională o apreciez ca pe ceva unic în activitatea mea de profesor. Ceva prețios, care îmi va fi de mare folos în viitor.

Kincses Elemér, regizor, director al Secției maghiare a Teatrului Național din Tîrgu Mureș:

Important e că la Tîrgu Mureș au venit oameni din șapte țări și cred că, dacă sînt suficient de deștepti și de tineri – și sînt –, vor trage foloase prețioase din această întâlnire. Am văzut băieți și fete extrem de talentați și am convingerea că multe din aceste talente vor deveni certitudini. Personal, am avut enorm de învățat. Este o profesie în care înveți mereu. Teatrul este o enigmă, dincolo de metodologie, de formula pedagogică folosită, important este adevărul artistic.

Sper să fim cît mai mulți și cît mai diferiți. Teatrul trebuie să ne învețe religia iubirii de oameni în acest secol plin de ură, cînd crește enorm responsabilitatea fiecăruia pentru fiecare. Aici, oameni de naționalități diferite, timp de o săptămână, au vorbit aceeași limbă.

Kovács Levente, conf. univ,
Academia de Artă Teatrală din Tîrgu Mureș:

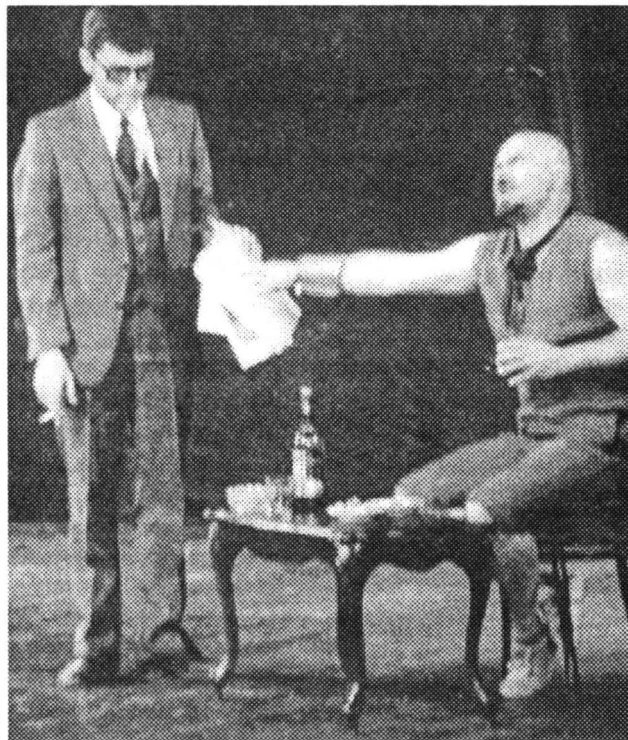
S-au realizat conțacte, întâlniri cu colegii de la Londra, Budapesta, București și Sofia. S-au legat relații omenești care, sînt sigur, vor rodi. La edițiile viitoare, implicarea Academiei noastre trebuie să fie mai mare, noi avînd în clădire și spațiile adecvate demonstrațiilor din cadrul atelierelor.

Marina Alexandrovna Panteleeva,
prof. univ., Institutul de Artă Teatrală „Șciukin“ de pe
lîngă Teatrul Academic de Stat „Evgheni Vahtangov“
din Moscova:

M-a impresionat mult această „Primă întîlnire...“, acum în aceste vremuri turburi, cînd fiecare om de teatru se simte singur. Strîngîndu-se așa de mulți oameni care slujesc aceleași arte, necesitatea de dialog a reapărut. Deși ei trăiesc în mod diferit, în diverse locuri, acum, aici, au vorbit toți aceeași limbă, limba teatrului. Am simțit, pe parcursul acestei săptămîni, cum se lărgeste înțelegerea mea pentru alții. Am putut vedea, compara, mi s-a oferit posibilitatea să-mi îmbogățesc viziunea asupra artei teatrale și chiar, în unele privințe, să mi-o schimb. Eu și colegii mei am cules multe impresii, la Moscova le vom analiza și le vom transmite și celorlalți profesori din Institut.

Prof. Philip Peacock,
Institutul de Actorie din Londra:

E prima dată cînd am venit în Europa de Est și am fost copleșiți de căldura cu care am fost primiți. În timpul acestei săptămîni,

Scenă din Biedermann și incendiarii
de M. Frisch, Institutul de Artă din Chișinău

gazdele ne-au tratat cu o mare atenție. Sîntem profund mișcați de interesul arătat față de programul propus de noi. Este o experiență din care am învățat mult, ca profesor și actor. Cred că un lucru extraordinar a fost șansa de a vedea celelalte școli în momentul în care lucrează, iar apoi am putut purta discuții pe marginea celor văzute. Am colaborat foarte bine cu studenții de la Academia din Tîrgu Mureș, cu care am lucrat improvizatii. Următoarea întîlnire aș vrea să se întîmple miine.

Conf. univ. Sergiu Pop,
Academia de Artă Teatrală din Tîrgu Mureș:

Ca profesor, am făcut descoperiri de metodologie în abordarea profesiunii de pedagog. Am învățat lucruri interesante, ce țin de subtilitate și de rafinament în arta actorului.

Vlad Rădescu, director adjunct al Teatrului Național
din Tîrgu Mureș, directorul „Primei întîlniri...“:

„Prima întîlnire“ s-a născut pe fundalul lipsei de informație și al izolării. Din dorința de a sparge această izolare am luat inițiativa de a organiza la Tîrgu Mureș această manifestare. Am convingerea că studenții de azi, profesioniștii de miine, vor avea de cîștigat. Ei s-au implicat foarte mult, au fost foarte interesați de evenimentele care s-au întîmplat în această săptămîină. Noi am creat un cadru, un ambient care să le permită, lor și dascăliilor lor, să se manifeste, fiecare cu personalitatea sa, cît mai divers, și prin dialog și colaborare să se poată cunoaște mai bine. Cîștigul a fost, cred, reciproc. ■

Scenă din Piesă cu repetiții de M. Crimp,
de Theodor Cristian Popescu